

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Jana Passera a soudců JUDr. Michala Mazance a Mgr. Davida Hipšra v právní věci navrhovatelek: **a) obec Dudín**, se sídlem úřadu Dudín 26, **b) obec Ústí**, se sídlem úřadu Ústí 88, **c) obec Opatov**, se sídlem úřadu Opatov 47, všechny zastoupené Mgr. Pavlem Černým, advokátem se sídlem Údolní 33, Brno, proti odpůrci: **Kraj Vysočina**, se sídlem úřadu Žižkova 57, Jihlava, za účasti: ČEPS, a. s., se sídlem Elektrárenská 774/2, Praha 10, o návrhu na zrušení části opatření obecné povahy č. 1/2012 - Aktualizace č. 1 Zásad územního rozvoje Kraje Vysočina ze dne 18. 9. 2012, o kasační stížnosti navrhovatelek a) a b) proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 28. 7. 2015, čj. 66 A 1/2013 – 206,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se zamítá**.
- II. Navrhovatelky a) a b) **nemají** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Odpůrci **se nepřiznává** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- IV. Osoba zúčastněná na řízení **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

I.

1. Návrhem podaným u Krajského soudu v Brně se navrhovatelky domáhaly zrušení opatření obecné povahy – Aktualizace č. 1 Zásad územního rozvoje kraje Vysočina, schváleného usnesením zastupitelstva Kraje Vysočina čj. KUJI 47789/2012 dne 18. 9. 2012

(dále též jen „OOP“), v části vymezení koridoru č. E05a [Nadzemní vedení ZVN (zvláště vysoké napětí) 400 kV Mírovka-Kočín].

II.

2. Rozsudkem ze dne 24. 5. 2013, čj. 66 A 1/2013 – 154, krajský soud zrušil OOP v části vymezení koridoru č. E05a. Rozsudkem ze dne 25. 9. 2014, čj. 8 Aos 2/2013 – 85, Nejvyšší správní soud zrušil rozsudek krajského soudu čj. 66 A 1/2013 – 154 a vrátil mu věc k dalšímu řízení.

3. Následně krajský soud zamítl návrh rozsudkem ze dne 28. 7. 2015, čj. 66 A 1/2013 – 206. Rozsudek krajského soudu je, stejně jako všechna dále citovaná rozhodnutí správních soudů, dostupný na www.nssoud.cz a soud na něj na tomto místě pro stručnost zcela odkazuje.

III.

4. Navrhovatelky a) a b) [stěžovatelky a) a b), dále též jen „stěžovatelky“] brojily proti rozsudku krajského soudu kasační stížností z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. a) a d) s. ř. s.

5. Stěžovatelky rozdělily stížní námitky do pěti okruhů: rozpor vymezení koridoru E05a s PÚR (1.), neposouzení (nezohlednění) variant vedení koridoru E05a a nepřezkoumatelnost důvodů vymezení koridoru E05a (2.), neproporcionality vymezení koridoru E05 (3.), nedostatky posouzení vlivů koridoru E05a na životní prostředí (4.) a nedostatečné a nepřezkoumatelné vypořádání námitek navrhovatelek a) a b) k návrhu aktualizace ZÚR (5.).

6. V rámci prvního okruhu stížních důvodů („Rozpor vymezení koridoru E05a s PÚR“) stěžovatelky namítly, že odpůrce porušil § 31 odst. 4 a § 32 odst. 1 písm. d) zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavebního zákona), ve znění pozdějších předpisů, pokud vymezil koridor E05a mimo hranice koridoru E7 vytyčeného v Politice územního rozvoje ČR z roku 2008 (dále jen „PÚR 2008“). Od závazného základního směru koridoru E7 se odpůrce odchýlil tím, že do koridoru E05a zařadil nové podstatné lomové body, výrazně odchylující základní směr tohoto koridoru k jihu, mj. na území stěžovatelek.

7. K tomuto bodu Nejvyšší správní soud v rozsudku čj. 8 Aos 2/2013 – 85 vytkl krajskému soudu, že z jeho rozsudku nebylo zřejmé, zda namítané skutečnosti představovaly jeden z důvodů pro zrušení napadeného OOP. Dále kasační soud uvedl, že PÚR je pro zásady územního rozvoje (dále jen „ZÚR“) podstatná „*především v koncových bodech a dále v obecném určení základního směru vedení koridoru*“. Pokud následně v rozsudku čj. 66 A 1/2013 – 206 krajský soud zcela změnil svůj předchozí názor a uzavřel, že námitky ohledně odchýlení od koridoru vymezeného PÚR 2008 jsou pouhými nepodloženými spekulacemi, jednalo se o tzv. překvapivé rozhodnutí (ve smyslu nálezů Ústavního soudu ze dne 15. 9. 2004, sp. zn. I. ÚS 220/04, ze dne 12. 10. 2005, sp. zn. II. ÚS 322/03, nebo ze dne 28. 3. 2006, sp. zn. I. ÚS 503/05). Odůvodnění napadeného rozsudku krajského soudu navíc neodpovídá na podstatu námitek stěžovatelek, měl-li krajský soud za

to, že účelem PÚR je vymezit koncové body a určit základní směr koridoru, přičemž stěžovatelky namítaly právě odchýlení od tohoto závazného základního směru (přidáním nových lomových bodů). Rozsudek krajského soudu trpí v tomto ohledu nepřezkoumatelností.

8. Obdobně se napadený rozsudek nevypořádal ani s námitkou, že OOP nerespektuje kritéria a podmínky stanovené v PÚR 2008 pro rozhodování o změnách v území, týkající se rozvojových oblastí a rozvojových os. Podle krajského soudu byly tyto „námitky natolik obecné a ničím nepodložené, že tato obecnost brání jejich přezkumu.“ V bodu V.1.4 návrhu přitom stěžovatelky jednoznačně uvedly, že vymezením koridoru E05a nebylo v rozporu v PÚR 2008 sledováno respektování hodnot území a ochrana a využití rekreačního potenciálu krajiny.

9. V rámci druhého okruhu stížních důvodů [„Neposouzení (nezohlednění) variant vedení koridoru E05a a nepřezkoumatelnost důvodů vymezení koridoru E05a“] stěžovatelky namítly, že OOP v napadené části nevyhovuje požadavkům § 40 odst. 2 písm. d) stavebního zákona, ve znění účinném do 31. 12. 2012. K povinnosti pořizovatele ZÚR zabývat se různými variantami řešení regulace (konkrétně různými variantami vedení koridorů pro významné záměry dopravní a technické infrastruktury) existují podle stěžovatelek v judikatuře Nejvyššího správního soudu dvě různé rozhodovací linie. Podle jedné z nich, na níž je založen i názor kasačního soudu vyslovený ve zrušovacím rozsudku čj. 8 Aos 2/2013 – 85, je pořizovatel povinen zohlednit různé varianty řešení jen ke konkrétním námitkám vzneseným v průběhu projednávání návrhu daného opatření obecné povahy nebo k výslovnému požadavku dotčeného správního orgánu. Druhá z nich (představovaná např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 2. 2011, čj. 6 Ao 6/2010 – 103, ze dne 27. 1. 2011, čj. 7 Ao 7/2010 – 133, nebo ze dne 24. 4. 2012, čj. 9 Ao 7/2011 – 559) dovozuje povinnost pořizovatele opatření obecné povahy zvážit všechny v úvahu přicházející varianty řešení a zvolenou variantu následně dostatečně a přesvědčivě zdůvodnit bez ohledu na procesní aktivitu dotčených správních orgánů a osob oprávněných podávat námitky proti návrhu opatření obecné povahy. Podle stěžovatelek nemusí mezi zmíněnými rozhodovacími liniemi nutně existovat přímý rozpor, vždy je ale v souladu s § 40 odst. 2 písm. d) stavebního zákona, ve znění účinném do 31. 12. 2012, nutno trvat na přesvědčivém zdůvodnění navrženého řešení („varianty“) s přihlédnutím ke všem podstatným okolnostem, a to i pokud půjde o řešení „invariantní“.

10. Stěžovatelky v námitkách proti návrhu OOP uvedly dostatečně konkrétně, z jakých důvodů považují variantu koridoru E05a za nevhodnou a nepřijatelnou. Zároveň byly odpůrci známy další možné varianty vymezení daného koridoru, mimo jiné z vyhodnocení SEA k návrhu ZÚR z roku 2008. Požadovaly-li tedy stěžovatelky v rámci svých námitek proti návrhu OOP vyhodnocení alternativních variant, nejednalo se o neurčitý požadavek, na který by odpůrce nemohl reagovat. Odpůrce navíc provedl faktický výběr varianty koridoru ZVN (byť mimo vlastní proces pořizování OOP), pokud dal přednost variantě koridoru E05a před původně plánovanou variantou koridoru E03 vedenou mimo území stěžovatelek.

11. I pokud by odpůrce nebyl povinen zabývat se různými variantami předmětného koridoru, měl povinnost přezkoumatelně odůvodnit přijaté řešení. Této povinnosti

odpůrce nedostál, nezabýval-li se souladem OOP s PÚR 2008 a výsledky hodnocení SEA z roku 2008, ani věcnými námitkami stěžovatelek.

12. V rámci třetího okruhu stížních důvodů („*Neproporcionality vymezení koridoru E05*“) stěžovatelky namítly, že existují jiné reálné varianty, které by představovaly menší zásah do práv dotčených subjektů i do veřejných zájmů a které přesto odpůrce nevzal v úvahu a dále, že existují důvodné pochybnosti o smyslu a potřebnosti záměru ZVN vzhledem ke sporné a nejasné budoucnosti jaderné elektrárny Temelín, resp. jejího rozšíření, které má odůvodňovat potřebnost vymezení a následnou realizaci tohoto záměru.

13. Krajský soud pochybil, pokud k uvedeným námitkám pouze poznamenal, že odpůrce nebyl povinen vybírat mezi jednotlivými variantami, byl-li návrh OOP vypracován jako invariantní, a že mu nepřislušelo při pořizování ZÚR posuzovat budoucnost jaderné elektrárny. Povinnost zkoumat existenci šetrnějších řešení vyplývá z kritéria nezbytnosti (potřebnosti), které je součástí testu proporcionality. V rámci téhož kritéria měl odpůrce zkoumat i to, zda bude vybudování ZVN vůbec potřebné (v jakékoliv variantě), bylo-li rozšíření jaderné elektrárny Temelín, které mělo tento záměr odůvodňovat, značně nejisté. Vymezení koridoru E05a omezuje stěžovatelky nepřiměřeně a neúměrně sledovanému cíli.

14. Čtvrtý okruh stížních důvodů („*Nedostatky posouzení vlivů koridoru E05a na životní prostředí*“) stěžovatelky rozdělily do dvou částí – „*Obcházení a nerespektování výsledků procesu SEA*“ a „*Nedostatečné posouzení kumulativních a synergických vlivů a dalších záměrů*“. V první části upozornily na to, že v hodnocení SEA pro návrh ZÚR Kraje Vysočina z roku 2008 byl posuzován jiný koridor ZVN (odpovídající vymezení koridoru E7 v PÚR 2008), následně byl ale v ZÚR vymezen jako územní rezerva koridor E05a. Hodnocení SEA koridoru E05a provedené v roce 2011 bylo jednak vnitřně rozporné (nesoulad mezi hodnocením v tabulce na str. 92 - 93 a slovním komentářem na str. 94 - 95), zejména ale odpůrce vůbec nezohlednil závěry tohoto hodnocení ohledně silně negativního vlivu koridoru E05a na krajinu a zvláště chráněná území. Krajský soud k této námitce nejprve v rozsudku čj. 66 A 1/2013 – 154 vytkl odpůrci, že výstupy SEA z roku 2011 nejsou v odůvodnění OOP zmíněny ani jako podklad rozhodnutí. Poté, co k tomu Nejvyšší správní soud poznamenal v rozsudku čj. 8 AOs 2/2013 – 85, že z rozsudku krajského soudu není zřejmé, zda nezohlednění výsledků SEA z roku 2011 představovalo samostatný důvod pro zrušení napadené části OOP, krajský soud následně v rozsudku čj. 66 A 1/2013 – 206 obrátil svou pozici, argumentaci stěžovatelek označil za zmatečnou a k závěru SEA ohledně negativních vlivů záměru poukázal na to, že není možné toto hodnocení vytrhnout z kontextu a pominout navržená opatření zmírňující případné negativní vlivy. Stěžovatelky měly za to, že napadený rozsudek je v tomto ohledu překvapivý (srov. odst. 7 výše) a že argumentace krajského soudu nevypořádává podstatu jejich námitek.

15. V rámci druhé části čtvrtého okruhu stížních námitek stěžovatelky poukázaly na to, že koridor E05a nebyl posouzen z hlediska jeho kumulativních a synergických vlivů s jinými záměry, čímž byla porušena povinnost pořizovatele ZÚR zdůrazněná Nejvyšším správním soudem v rozsudku ze dne 21. 6. 2012, čj. 1 Ao 7/2011 – 526, v bodech 57 až 90. Krajský soud měl tuto námitku za nedůvodnou, protože stěžovatelky neuvedly, jak byla

tvrzeným pochybením odpůrce dotčena jejich práva. Závěry zmíněného rozsudku kasačního soudu nebyly podle krajského soudu v posuzované věci použitelné, protože další záměry (koridory), jejichž kumulativní a synergické vlivy s koridorem E05a měl podle stěžovatelek odpůrce zkoumat, se nenacházejí na území stěžovatelek. S touto argumentací krajského soudu stěžovatelky nesouhlasily. Koridor E05a zasahuje jejich území a zvláště s ohledem na jeho negativní posouzení v rámci SEA měly být pečlivě zkoumány jeho kumulativní a synergické vlivy „zejména ve vztahu k záměrům, resp. koridorům Dálnice D1 (včetně jejího předpokládaného rozšíření), silnice II/602 - obchvat Sedliště, přeložky silnice I/34 nebo přeložky silnice I/19. Mimo to měly být tyto vlivy posouzeny i ve vztahu například k regionálnímu biocentru Kozlov, nadregionálnímu biokoridoru Čunkovský hřbet - Pařezitý/Roštejn, regionálnímu biokoridoru U Mosteckého - Hejlov, regionálnímu biokoridoru Rousínovský les - Křemešník, nadregionálnímu biokoridoru K 61 - K 124 či regionálnímu biokoridoru Hradiště - Úsobský potok.“ Neprovedli-li odpůrce posouzení kumulativních a synergických vlivů, byl koridor E05a vymezen na základě neúplně zjištěného skutkového stavu.

16. V posledním okruhu stížních důvodů („Nedostatečné a nepřezkoumatelné vypořádání námitek navrhovatelek a) a b) k návrhu aktualizace ZÚR“) stěžovatelky poukázaly na to, že v prvním rozsudku (čj. 66 A 1/2013 - 154) jim krajský soud dal za pravdu, že se odpůrce v odůvodnění OOP dostatečně nevypořádal s námitkami stěžovatelek (zejména ohledně zásahu do krajinného rázu a výběru konkrétní varianty). V napadeném rozsudku se ale k této otázce krajský soud postavil zcela odlišně. Odkázal na závěry zrušujícího rozsudku Nejvyššího správního soudu a uvedl, že navrhovatelky ve svých námitkách proti návrhu OOP nevysvětlily, z jakého konkrétního důvodu by koridor neměl zasahovat do jejich území, a nenavrhly jinou trasu vedení, která by měla méně negativní vliv na životní prostředí. Tento závěr krajského soudu stěžovatelky považovaly za nepravdivý, protože ve svých námitkách proti návrhu OOP uvedly řadu konkrétních důvodů, proč by koridor ZVN neměl zasahovat do jejich území, a výslovně odkázaly i na jinou možnou variantu koridoru. V této souvislosti citovaly z námitek podaných stěžovatelkou a): „Nadzemní vedení ZVN 400Kv Mírovka - Kočín“ vážným způsobem zasáhne do území podatelky. Území obce bude zásadně negativně zasaženo především ve vztahu ke krajinnému rázu... Vymezení koridoru nerespektuje stávající přírodní podmínky v této části Vysočiny Návrh přesné trasy vedení, tak jak byl zakreslen a předložen v procesu EIA, na nějž se ZÚR Vysočina odvolávají, je navíc velmi problematický. Místo toho, aby se volila nejkratší možná varianta, trasa je vedena složitým způsobem z Mysletína k Dudínu a dále na Bukovou.“ Stěžovatelky proto setrvaly na názoru, že odpůrce vypořádal jejich námitky nedostatečně a nepřezkoumatelně.

IV.

17. Odpůrce se ke kasační stížnosti nevyjádřil.

V.

18. Osoba zúčastněná na řízení (dále jen „ČEPS“) se vyjádřila ke všem stížným důvodům.

19. K tvrzenému rozporu vymezení koridoru E05a s PÚR 2008 ČEPS uvedl, že v rámci vymezování koridorů technické infrastruktury v ZÚR vzniká celá řada lomových bodů, což je dáno mírou detailnosti měřítka koordinačního výkresu technické infrastruktury

ZÚR (měřítko 1:100 000) vyplývajícího z požadavků § 6 odst. 2 vyhlášky č. 500/2006 Sb., o územně analytických podkladech, územně plánovací dokumentaci a způsobu evidence územně plánovací činnosti, ve znění pozdějších předpisů, v porovnání s celkovým schématem ČR obsaženým v PÚR 2008, bez uvedení měřítka a bez zachycení přesných bodů na tomto schématu. Obecně platí, že čím detailnější je výkres, tím více je lomových bodů. Schéma PÚR 2008 neumožňuje identifikovat jednotlivé obce, přes něž má být koridor E7 veden. Tvrzení stěžovatelek, že neměl vést přes jejich území, je proto spekulací.

20. V souladu se svou předcházející judikaturou Nejvyšší správní soud vyslovil ve zrušujícím rozsudku (čj. 8 Aos 2/2013 – 85), že vymezení koridorů dopravní a technické infrastruktury v PÚR je pro ZÚR podstatné především v koncových bodech a v obecném určení základního směru vedení koridoru. Koridor E05a tyto požadavky ve vztahu k PÚR 2008 splňuje. Rozhodnutí krajského soudu, který byl vázán právním názorem Nejvyššího správního soudu, nelze považovat za překvapivé ani nepřezkoumatelné.

21. Tvrdily-li dále stěžovatelky, že odpůrce nedostatečně vypořádal jejich námítky týkající se údajného nerespektování kritérií a podmínek stanovených v PÚR 2008 pro rozhodování o změnách v území, ČEPS souhlasil s krajským soudem, že obecnost vznesených námitek bránila jejich přezkumu. Stěžovatelky pouze citovaly předmětnou pasáž PÚR 2008, aniž by upřesnily, jakým způsobem měla být uvedena kritéria a podmínky porušeny. ČEPS dále zdůraznil, že podle bodu 38 písm. a) a f) PÚR 2008 je při rozhodování a posuzování záměrů na změny území ve všech rozvojových oblastech a rozvojových osách nutno sledovat zejména rozvoj veřejné infrastruktury mezinárodního a republikového významu.

22. Dále stěžovatelky namítly neposouzení variant vedení koridoru E05a a nepřezkoumatelnost důvodů vymezení tohoto koridoru. I k této otázce Nejvyšší správní soud vyslovil ve zrušujícím rozsudku právní názor závazný pro krajský soud, podle kterého odpůrce nebyl povinen posuzovat různé varianty vedení předmětného koridoru (v posuzované věci nenastala ani jedna ze tří situací specifikovaných ve zrušujícím rozsudku, které dávají vzniknout povinnosti variantního posouzení).

23. ČEPS nesouhlasil s tvrzením stěžovatelek, že odůvodnění vymezení koridoru E05a bylo nepřezkoumatelné. Zdůraznil, že v rámci přijímání napadeného OOP došlo k „převedení koridoru ze stavu územní rezervy do stavu prověřovaného využití“. Již v rámci Zásad územního rozvoje kraje Vysočina z roku 2008 (dále jen „ZÚR 2008“) byla pro předmětný koridor vytvořena v souladu s § 36 odst. 1 stavebního zákona územní rezerva E05, jejímž účelem bylo prověření budoucího využití koridoru. Pokud měly navrhovatelky za to, že se prověřování mělo týkat více variant koridorů nebo se nemělo koridoru E05 týkat vůbec, bylo na místě tuto námitku uplatnit již ve fázi přijímání ZÚR 2008. Již na základě ZÚR 2008 bylo zřejmé, že jiná trasa vedení ZVN než E05 (v jejíž trase byl následně vymezen koridor E05a) nebude prověřována.

24. ČEPS dále doplnil, že v rámci prověřování budoucího využití koridoru byla územní rezerva E05 předmětem posuzování vlivů na životní prostředí (EIA), jehož výsledkem bylo souhlasné stanovisko Ministerstva životního prostředí ze dne

26. 4. 2011, čj. 16453/ENV/11. Posouzení EIA bylo provedeno nad rámec zákonných povinností ČEPS, což svědčí o jeho odpovědném přístupu.

25. ČESP uzavřel, že vymezení koridoru E05a se opírá o územní rezervu E05 stanovenou již v ZÚR 2008, která byla řádně prověřena pro své budoucí využití (mj. i v rámci EIA). Je logické, že dopadne-li prověření budoucího využití kladně, bude následným krokem vymezení koridoru v místě prověřené územní rezervy. Tvrzením o nepřekročitelnosti důvodů vymezení předmětného koridoru stěžovatelky popírají samotný smysl institutu územní rezervy.

26. V rámci dalšího okruhu stížných důvodů stěžovatelky namítly neproporcionalitu vymezení koridoru E05a, kterou spatřovaly jednak v existenci jiných variant, jež by představovaly menší zásah do práv dotčených subjektů i do veřejných zájmů, a jednak nepotřebnosti záměru ZVN jako takového vzhledem k nejisté budoucnosti jaderné elektrárny Temelín. Ohledně prvního důvodu tvrzené neproporcionality ČEPS odkázal na své vyjádření k neposouzení variant vedení koridoru E05a a připomněl, že stěžovatelky v rámci svých námitek nenabídly žádnou jinou, vhodnější variantu koridoru ZVN. Co se týče námitek nepotřebnosti záměru ZVN ČEPS poukázal na to, že tento záměr je součástí PÚR 2008, která je pro napadené OOP závazná. V rámci přijímání OOP proto odpůrci nepříslušelo posuzovat potřebnost tohoto záměru. Na okraj pak poznamenal, že nutnost rozvoje přenosové soustavy není dána pouze nutností vyvedení výkonu z rozšířené jaderné elektrárny Temelín, ale i řadou dalších důvodů (*„nestálost obnovitelných zdrojů energie, přeshraniční obchod s elektřinou, potřeba řešení vlivů jiných elektrizačních soustav na elektrizační soustavu ČR, nerovnoměrné rozložení spotřeby a výroby elektřiny z geografického hlediska, atd.“*). Státní energetická koncepce z prosince 2014 navíc stále počítala i s rozvojem jaderné energetiky.

27. Následně se ČEPS vyjádřil k namítaným nedostatkům posouzení vlivů koridoru E05a na životní prostředí. V rámci procesu SEA 2011 byl koridor hodnocen ve třinácti sledovaných oblastech. Jen v jedné z nich (vliv na krajinu) byl hodnocen silně negativně, to však není samo o sobě důvodem pro zamítnutí návrhu. Identifikované negativní vlivy totiž lze eliminovat navrženými opatřeními. Předmětem hodnocení je navíc celkový dopad ZÚR na udržitelný rozvoj, přičemž posouzení vlivů na životní prostředí je jen jednou z jeho součástí.

28. Ze stanoviska EIA vyplývá, že dopady záměru na krajinu jsou brány velmi vážně, přičemž pro oblast Dudín – Buková je požadována řada opatření k minimalizaci dopadů umístění ZVN. Z odůvodnění OOP plyne, že odpůrce nezpochybňoval zásahy do krajiny, které s sebou záměr přináší a které byly identifikovány v rámci SEA 2011, ale zároveň uvedl, že tyto zásahy lze minimalizovat opatřeními uvedenými ve stanovisku EIA.

29. Dále ČEPS doplnil, že v případě umístění vedení ZVN v koridoru E05a bude nucen vyžádat si souhlas orgánu ochrany přírody. Otázka ochrany krajiny tedy není přijetím OOP definitivně uzavřena a skutečnost, zda přijatá opatření skutečně povedou k minimalizaci dopadů na krajinu, bude předmětem posuzování i v budoucnu.

30. Ohledně namítaného nedostatečného posouzení kumulativních a synergických vlivů se ČEPS ztotožnil s názorem krajského soudu, že stěžovatelky v tomto ohledu

nemohly být dotčeny, protože jimi zmíněné potenciální kumulativní a synergické efekty se nacházejí mimo jejich území (v tomto ohledu ČEPS odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 11. 2010, čj. 4 Ao 2/2010 – 116, v němž soud zdůraznil, že návrh na zrušení opatření obecné povahy je nástrojem k ochraně subjektivního práva). Stěžovatelky navíc ani netvrdily, jak by měly existující či plánované záměry vylučovat realizovatelnost koridoru E05a a nezmínily žádný konkrétní negativní dopad koridoru E05a z hlediska kumulativních a synergických efektů (k nutnosti takového tvrzení ČEPS odkázal na názor vyslovený v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 3. 2015, čj. 9 As 218/2014 – 77).

31. Závěrem se ČEPS vyjádřil k námitce nedostatečného a nepřezkoumatelného vypořádání námitek stěžovatelek v průběhu přijímání OOP. Měl za to, že odpůrce se s nimi vypořádal dostatečně. Ohledně námitek týkajících se ochrany krajiny poukázal na příslušná ochranná opatření uvedená ve stanovisku EIA. Námitky týkající se jiné varianty koridoru byly zcela obecného charakteru a žádnou konkrétní alternativní variantu nezmiňovaly. ČEPS se ztotožnil i se závěrem krajského soudu, že odpůrce vyvrátil námitku neproporcionality odkazem na PÚR 2008 a nebylo nutné, aby se jí zabýval blíže.

VI.

32. Nejvyšší správní soud posoudil důvodnost kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3, 4 s. ř. s.).

33. Kasační stížnost není důvodná.

34. Nejvyšší správní soud se zabýval námitkami stěžovatelek v pořadí podle kasační stížnosti (viz odst. 5 výše). Nejprve tedy vypořádal namítaný rozpor vymezení koridoru E05a s PÚR 2008.

35. Jak shodně poukázaly stěžovatelky i ČEPS, kasační soud se otázkou rozporu vymezení koridoru E05a v napadeném OOP s koridorem E7 vymezeným v PÚR 2008 zabýval již rozsudku čj. 8 Aos 2/2013 – 85, kterým zrušil první rozsudek krajského soudu ve věci. Kasační soud v tomto ohledu krajskému soudu vytkl, že pouze popsal skutkový stav (odpůrce považoval za závazné pouze koncové body koridoru E7 určující jeho základní směr; ve schématu „Elektroenergetika“ na str. 79 PÚR 2008 je koridor E7 vymezen silnou, rozostřenou čarou a není jasné, zda zasahuje území stěžovatelek; v „Souhrnném schématu“ na str. 93 PÚR 2008 je koridor E7 zakreslen jasně ohraničenou čarou, která nezasahuje území stěžovatelek), aniž by z něj vyvodil jakékoliv závěry. Kasační soud zároveň s odkazem na body 44, 50 a 51 rozsudku ze dne 21. 6. 2012, čj. 1 Ao 7/2011 – 526, uvedl, že *„[v]ymezení v PÚR je pro ZÚR podstatné především v koncových bodech a dále v obecném určení základního směru vedení koridoru.“*

36. Krajský soud následně v napadeném rozsudku posoudil předmětnou námitku ve světle výše uvedeného názoru plynoucího z rozsudku čj. 1 Ao 7/2011 – 526 a uzavřel, že účelem PÚR 2008 bylo určit koncové body koridoru a pouze obecně též jeho základní směr, který byl napadeným OOP dodržen. V této souvislosti krajský soud citoval i rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 11. 2009, čj. 9 Ao 3/2009 – 59, podle

kterého „*předmětem PÚR není regulace určitého přesně vymezeného území, jak je tomu u územně plánovací dokumentace. Politika má vyjadřovat vývojové záměry státu v mezinárodním kontextu a vytvářet základ pro regionální politiku na úrovni státu, a to vše v potřebné míře obecnosti.*“ Námitky stěžovatelek ohledně konkrétních odchylek koridoru E05a od koridoru E7 vymezeného v PÚR 2008 krajský soud označil za nepodložené spekulace, protože ze schémat obsažených v PÚR 2008, které nemají „*ani žádné měřítko není možné určit, přes které konkrétní obce koridor E7 vede.*“

37. Kasační soud se zcela ztotožnil se závěry krajského soudu. Přisvědčil i názoru ČEPS, že je přirozené, že v rámci vymezování koridoru technické infrastruktury v ZÚR vzniká oproti nutně zobecňujícímu nákresu v PÚR celá řada lomových bodů. Nelze rozumně srovnávat schematický nákres koridoru na mapce České republiky obsažený v PÚR 2008 (měřítko neuvedeno, hrubým odhadem cca 1:2 500 000) s podrobným grafickým vymezením koridoru v napadeném OOP (měřítko 1:100 000). Námitky stěžovatelek o tom, že základní směr koridoru E7 je dán i počtem podstatných lomových bodů a koridor E05a se přidáním dalšího podstatného lomového bodu od tohoto závazného základního směru odchýlil je nutno odmítnout jako nedůvodné. PÚR 2008 vymezila základní směr koridoru E7 s potřebnou mírou zobecnění a posuzované OOP se při konkrétním a podstatně podrobnějším vymezení koridoru E05a od tohoto základního směru neodchýlilo. Odůvodnění rozsudku krajského soudu, které při posouzení stěžovatelčiných námitek vycházelo z výše citované judikatury Nejvyššího správního soudu i z názoru vysloveného kasačním soudem v předchozím, zrušujícím rozhodnutí nelze označit za nepřekoumatelné a jeho závěr o nedůvodnosti těchto námitek za překvapivý.

38. Stěžovatelky dále nesouhlasily se závěrem krajského soudu, že jejich námitky ohledně rozporu vymezení koridoru E05a s kritérii a podmínkami pro rozhodování o změnách v území podle PÚR 2008 byly zcela obecné a nepodložené, což bránilo jejich přezkumu. Stěžovatelky v návrhu na zrušení části OOP poukázaly na to, že koridor E05a zasahuje do rozvojové oblasti OB11 a rozvojové osy OS5 vymezených PÚR 2008, a měly za to, že v rozporu s kritérii a podmínkami pro rozhodování o změnách v území podle bodu 38 písm. a) a f) PÚR 2008 vymezením koridoru „*nebylo sledováno respektování hodnot území a nebyla sledována ochrana a využití rekreačního potenciálu krajiny, tedy že tato kritéria a podmínky byly ignorovány a porušeny.*“

39. Podle § 101b odst. 2 s. ř. s. musí být z návrhu na zrušení opatření obecné povahy patrné, z jakých skutkových a právních důvodů považuje navrhovatel opatření obecné povahy nebo jeho část za nezákonné. Navrhovatel musí v návrhových bodech upřesnit, v čem konkrétně spatřuje nezákonnost, tedy které jednotlivé ustanovení OOP (nebo jeho dopad) považuje za nezákonné a proč (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 12. 2005, čj. 2 Azs 92/2005 – 58, který se zabývá náležitostmi žalobních bodů podle § 71 odst. 1 písm. d) s. ř. s., jeho závěry jsou však v obecné rovině použitelné i pro posouzení návrhových bodů ve smyslu § 101b odst. 2 s. ř. s.). Pokud stěžovatelky v tomto ohledu pouze poukázaly, že podle PÚR 2008 musí být sledovány určité obecně formulované cíle, a následně bez dalšího dodaly, že OOP v napadené části tyto cíle nesledovalo, je třeba dát za pravdu krajskému soudu, že se jedná o obecnou námitku, která není konkrétně

vypořadatelná. Stěžovatelky totiž vůbec neupřesnily, v jakých konkrétních skutkových či právních okolnostech spatřovaly rozpor s cíli vymezenými PÚR 2008.

40. Dále se soud zabýval namítaným neposouzením variant vedení koridoru E05a a nepřezkoumatelností důvodů jeho vymezení. Ve zrušujícím rozsudku čj. 8 Aos 2/2013 – 85 k této otázce uvedl, že pořizovatelé nemají obecnou povinnost plánovat jednotlivé záměry obsažené v opatřeních obecné povahy ve variantách. Tato povinnost může být stanovena Ministerstvem životního prostředí, orgánem kraje nebo může vyplynout z obsahu námitek uplatněných v průběhu pořizování daného opatření obecné povahy. Tento závěr soud podpořil odkazem na svou předchozí judikaturu (rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 10. 2011, čj. 6 Ao 5/2011 – 43, ze dne 21. 6. 2012, čj. 1 Ao 7/2011 – 526, ze dne 18. 9. 2008, čj. 9 Ao 1/2008 – 34 a ze dne 31. 1. 2013, čj. 4 Aos 1/2012 – 105). Vzhledem k tomu, že v posuzované věci nenastala žádná z okolností zakládajících povinnost zpracovat a posuzovat různé varianty záměru, soud uzavřel, že byl-li *„záměr navržen jako invariantní a obstál v procesech posuzování vlivů na životní prostředí, [odpůrce] nebyl povinen zpracovat varianty návrhu koncepce ani je posuzovat.“*

41. Námitka stěžovatelek ohledně neposouzení variant vedení koridoru E05a již tedy byla vypořádána předchozím rozhodnutím kasačního soudu ve věci. Nad rámec toho, co soud uvedl v rozsudku čj. 8 Aos 2/2013 – 85, je nyní možné poukázat na to, že ani ze stěžovatelkami citované judikatury nevyplývá obecná povinnost plánování jednotlivých záměrů ve více variantách – tyto rozsudky tedy nepředstavují odlišnou „argumentační linii“, jak tvrdily stěžovatelky. V rozsudku čj. 6 Ao 6/2010 – 103 soud vytkl odpůrci, že jasně nevymezil v podstatě žádnou variantu záměru a že napadené ZÚR pouze převzaly z PÚR obecně formulovaný cíl (rozšíření letiště Ruzyně), aniž by jej blíže upřesnily (srov. zejména odst. 94, 105 a 106 rozsudku). V rozsudku čj. 7 Ao 7/2010 – 133 kasační soud přímo vyslovil, že *„nelze [...] vyloučit, že v určitých situacích a za splnění zákonných podmínek bude v rámci pořizování ZÚR posuzována pouze jedna varianta určitého záměru.“* V rozsudku čj. 9 Ao 7/2011 – 559, kterého se stěžovatelky také dovolávaly, soud ohledně povinnosti výslovně reagovat v odůvodnění opatření obecné povahy na námitky nezpracování variantního řešení uvedl, že *„závěr, dle kterého odůvodnění rozhodnutí odpůrce mělo obsahovat explicitní vyjádření ohledně variantního řešení, představuje přílišný právní formalismus a textualismus, který neodpovídá principu materiálního právního státu, ale ani samotnému smyslu a účelu soudního přezkumu.“* Nedostatek variantního řešení v dané věci posuzovaného záměru spočíval v tom, že zvážení konkrétní alternativní varianty vedení trasy koridoru bylo jednou z podmínek závěru zjišťovacího řízení, vydaného Ministerstvem životního prostředí, že záměr nemá významný vliv na životní prostředí a nebude posuzován podle zákona o posuzování vlivů na životní prostředí.

42. Stěžovatelky měly za to, že *„ve svých námitkách zcela konkrétně uvedly, z jakých důvodů považují variantu koridoru E05a, vedoucí přes jejich území, za nevhodnou a nepřijatelnou“*. I tuto otázku kasační soud dostatečně vypořádal v předchozím rozsudku ve věci, podle kterého *„[v] námitkách uplatněných proti návrhu napadeného OOP navrhovatelky obecně namítly, že nedošlo k prověření a posouzení variant při pořizování napadeného OOP, a to ani v procesu EIA. Navrhovatelky však nevysvětlily, z jakého důvodu by měla být zvážena jiná trasa koridoru, a na jinou konkrétní trasu možného vedení nepoukázaly. Teprve v návrhu*

na zrušení napadeného OOP poukázaly na další dvě varianty vedení koridoru – koridor E03, který byl projednáván během pořizování ZÚR a koridor vedený od obce Kamenice podél dálnice D1 na jižní okraj Humpolce a dále v souběhu s koridorem E13 vymezeným v ZÚR. Pokud navrhovatelky v námitkách nevysvětlily, z jakého důvodu by měla být vypracována a prověřena jiná trasa vedení koridoru, nebylo možné po [odpůrci] požadovat, aby v reakci na jejich zcela obecné námitky začal zvažovat jinou možnou variantu vedení předmětného koridoru.“ Stejně tak tvrdily-li stěžovatelky, že odpůrce řádně neodůvodnil, proč dal přednost variantě koridoru E05a před variantou E03, která mu byla známá „z vyhodnocení SEA k návrhu ZÚR z roku 2008“, kasační soud pouze poukazuje na své předchozí rozhodnutí, v němž „nesouhlasil se závěrem krajského soudu, že [odpůrci] vznikla povinnost porovnat a zdůvodnit výběr mezi trasami vedení E05a a E3. Pouze ze skutečnosti, že při pořizování ZÚR byla zvažována jiná trasa vedení koridoru, nelze dovodit, že by ji [odpůrce] měl bez dalšího a automaticky brát do úvahy i při pořizování napadeného OOP.“

43. Dále stěžovatelky namítly, že samotné vymezení koridoru E05a (bez ohledu na posuzování možných variant) nebylo přezkoumatelně odůvodněno. Tuto námitku ale kromě obecných odkazů na požadavky odůvodnění opatření obecné povahy plynoucí z právních předpisů a judikatury stěžovatelky odůvodnily pouze tím, že se odpůrce v odůvodnění OOP nevypořádal s otázkou souladu s PÚR 2008, s výsledky hodnocení SEA, s námitkami stěžovatelek proti vymezení koridoru E05a a s existencí alternativních variant vedení koridoru. Všechny zmíněné otázky jsou předmětem samostatných námitek stěžovatelek, soud proto nepokládal za účelné se jimi zabývat nyní zvlášť. Je třeba poukázat i na to (jak to ostatně kasační soud udělal již ve svém předchozím rozhodnutí ve věci), že u předmětného koridoru ZVN fakticky došlo k posouzení různých v úvahu přicházejících variant, a to v rámci hodnocení EIA z roku 2011. Ministerstvo životního prostředí ve stanovisku ze dne 26. 4. 2011, čj. 16453/ENV/11, doporučilo jako vhodnější variantu vedení koridoru přes území stěžovatelky a) – na což upozornil v rámci vypořádání námitek k návrhu OOP i odpůrce (viz str. 21 OOP). Celkově odpůrce značně spoléhal na výsledek hodnocení EIA zejména při vypořádávání námitek, čemuž nelze nic vytknout. Zvláště vezme-li se v úvahu obecnost námitek uplatněných stěžovatelkami, je třeba považovat odůvodnění konkrétní varianty vedení koridoru E05a za dostačující. Podstatné je i to (na což upozornil i odpůrce v rámci vypořádání námitek a ČEPS ve vyjádření ke kasační stížnosti), že koridor E05a vznikl „překlopením“ územní rezervy E05, která byla vymezena v ZÚR 2008, s tím, že vedení koridoru bylo pouze zpřesněno (a to i na základě provedeného posouzení EIA), šířka koridoru byla z 600 m (územní rezerva E05) upravena na 300 m s pěti dílčími rozšířeními na území obcí Úsobí, Kamenice u Herálce, Dudín, Výskytná a Dubovice. Již územní rezerva pro koridor E05 tak dávala poměrně jasnou představu o budoucí trase ZVN, jejíž směr byl obecně udán PÚR 2008. Proti vymezení koridoru územní rezervy E05 přitom stěžovatelky nikdy nebrojily. Pokud následně po prověření budoucího využití předmětného koridoru odpůrce přistoupil k jeho vymezení ve zpřesněné podobě v rámci aktualizace ZÚR (jak to předpokládá § 36 odst. 1 věta pátá stavebního zákona), byla trasa vedení koridoru do značné míry předurčena. Stěžovatelky přitom proti návrhu aktualizace ZÚR neuplatnily žádné námitky, které by odpůrce dostatečně nevypořádal a které by zpochybnilly vedení koridoru E05a v navržené podobě.

44. Následně soud přistoupil k posouzení námitky neproporcionality vymezení koridoru E05a. Tuto námitku stěžovatelky opřely o tvrzení existence varianty koridoru

ZVN, která by představovala menší zásah, a o pochybnosti o potřebnosti daného vedení ZVN jako takového vzhledem k „*nejasně budoucnosti elektrárny Temelín*“. Otázkou variant předmětného záměru se kasační soud zabýval výše. Stěžovatelky existenci šetrnějších variant vedení koridoru ZVN nenamítly v průběhu pořizování OOP a odpůrce sám neměl v kontextu posuzované věci povinnost vážit alternativní varianty. Přesto k posuzování různých tras fakticky došlo, přičemž zvolená varianta byla doporučena i Ministerstvem životního prostředí ve stanovisku k hodnocení EIA.

45. Pokud jde o námitku nepotřebnosti záměru koridoru ZVN jako takového, kasační soud se ztotožnil s názorem krajského soudu, že odpůrci nepříslušelo v procesu pořizování ZÚR posuzovat budoucnost jaderné elektrárny Temelín a v důsledku toho hodnotit potřebnost záměru. Koridor E05a upřesňuje vedení koridoru E7 vymezeného v PÚR 2008. PÚR je obecně závazná pro pořizování a vydávání ZÚR (§ 31 odst. 4 stavebního zákona; srov. též odst. 581 rozsudku čj. 1 Ao 7/2011 – 526: „*Povinností pořizovatele zásad územního rozvoje je převzít do zadání a na jeho podkladě zpracovaného návrhu zásad dle § 37 odst. 1 stavebního zákona záměry obsažené v platné politice územního rozvoje, u nichž dosud nebyla prokázána jejich neproveditelnost.*“).

46. Krajský soud také správně poukázal na to, že důvodem vymezení koridoru E7 v PÚR 2008 je „*[d]louhodobá územní ochrana pro koridory, které umožní zabezpečení nárůstu výkonů zdrojů do přenosové soustavy ČR v horizontu 20 let*“, nikoliv rozšíření jaderné elektrárny Temelín, jak tvrdí stěžovatelky. Za pravdu lze dát v tomto ohledu i ČEPS, který podotkl, že nutnost rozvoje přenosové soustavy není dána pouze potřebou vyvedení výkonu z rozšířené jaderné elektrárny Temelín, ale i dalšími důvody, mezi kterými jmenoval nestálost obnovitelných zdrojů, přeshraniční obchod s elektřinou, nerovnoměrné geografické rozložení spotřeby a výroby elektřiny aj. Nejvyšší správní soud dodává, že PÚR 2008 zmiňuje rozšíření jaderné elektrárny Temelín pouze v souvislosti s plochou technické infrastruktury E4a („*Úkoly pro územní plánování: Vytvářet územní podmínky pro rozvoj veřejné infrastruktury, související a podmiňující změny v území vyvolané rozšířením elektrárny Temelín.*“), nikoliv s koridorem E7, který v napadeném OOP upřesňuje koridor E05a. Ani tato námitka stěžovatelek tedy nebyla důvodná.

47. Další kasační námitkou bylo obcházení a nerespektování výsledků SEA. Kasační soud se neztotožnil s názorem stěžovatelek, že odpůrce nezohlednil či obcházel závěry hodnocení SEA 2011 při vymezení koridoru E05a. Z těchto závěrů vyplývá mírně negativní vliv koridoru na ÚSES (územní systém ekologické stability), silně negativní vliv na krajinu a ZCHÚ (zvláště chráněná území) a dále je indikován zásah do biotopů. Zábor zemědělské půdy je považován za neutrální, stejně jako vliv na ostatní složky životního prostředí (obyvatelstvo, ovzduší, klima, horninové prostředí a další.). Vyhodnocení SEA dále zdůrazňuje, že „*při výstavbě záměru bude aplikován proces EIA, který garantuje minimalizaci vlivu staveb na životní prostředí a veřejné zdraví*“ (viz str. 94 - 95 Vyhodnocení vlivů aktualizace č. 1 zásad územního rozvoje na udržitelný rozvoj, dále též jen „*Vyhodnocení SEA 2011*“). Souhrnný komentář k návrhům ploch a koridorů pro umístění staveb v oblasti energetiky po shrnutí vlivů předmětných záměrů uzavírá, že „*[k] zajištění pozitivních vlivů je potřeba dodržovat opatření pro předcházení, snížení a kompenzaci zjištěných vlivů, které již v sobě ukrývá samotný ZUR v podmínkách realizace: chránit ve zvýšené míře přírodní, kulturní a civilizační hodnoty území; respektovat prvky ÚSES, ZCHÚ a*

pozitivní znaky charakteristik krajinného rázu; při výstavbě a opravě rozvoden řešit ochranu před působením neionizujícího elektromagnetického záření ve smyslu Nařízení vlády č. 1/2008“ (str. 100 Vyhodnocení SEA 2011). Z uvedeného je patrné, že přes dílčí negativní hodnocení, které je ovšem u podobně rozsáhlého záměru takřka nevyhnutelné, z vyhodnocení SEA nevyplynuly natolik závažné nedostatky, aby bránily vymezení předmětného koridoru. Naopak je zřejmé, že vyhodnocení SEA počítá s budoucí realizací koridoru, ovšem za dodržení podmínek a opatření ke snížení negativních vlivů.

48. Výsledky hodnocení SEA se plně promítly i do odůvodnění OOP se závěrem, že identifikované negativní vlivy záměru lze eliminovat navrženými opatřeními (str. 51). Přímo ve vztahu ke koridoru E05a odůvodnění OOP výslovně zmiňuje i souhlasné stanovisko Ministerstva životního prostředí k hodnocení EIA ze dne 26. 4. 2011, čj. 16453/ENV/11, a poukazuje na opatření v něm uvedená, která je třeba dodržet ve fázi přípravy, výstavby a provozu záměru. Z uvedeného je zřejmé, že odůvodnění OOP dostatečně zohlednilo závěry hodnocení SEA.

49. Namítly-li stěžovatelky, že odůvodnění rozsudku krajského soudu ve vztahu k této námitce bylo nepřezkoumatelné a překvapivé, kasační soud se s jejich názorem neztotožnil. Nejvyšší správní soud zrušil svým předchozím rozsudkem první rozhodnutí krajského soudu ve věci mimo jiné proto, že nebylo zřejmé, zda považoval způsob, jakým se odpůrce vypořádal s výsledky hodnocení SEA, za důvod pro zrušení OOP, a pokud ano, tak tento závěr dostatečně neodůvodnil. V následném rozhodnutí se krajský soud touto otázkou zabýval řádně a dospěl k závěru, že dílčí negativní hodnocení vlivů záměru nebyla důvodem pro nemožnost jeho uskutečnění; vyzdvihl přitom navržená opatření zmírňující negativní vlivy koridoru. Nejvyšší správní soud toto posouzení pokládá za dostačující a s jeho závěry se ztotožňuje (viz výše). Rozhodnutí krajského soudu nelze považovat ani za překvapivé, pokud se v původním rozhodnutí s námitkou v podstatě nevypořádal (což bylo jedním z důvodů pro zrušení rozsudku) a v novém rozhodnutí ji již vypořádal řádně.

50. Dále stěžovatelky měly za to, že se krajský soud nevypořádal s dílčí námitkou vnitřních rozporů hodnocení SEA (v tabulce hodnocení vlivů na str. 92 - 93 Vyhodnocení vlivů aktualizace č. 1 zásad územního rozvoje na udržitelný rozvoj je u předmětného koridoru uvedena hodnota „-1/0“ ve sloupci „krajina“, přestože následné slovní hodnocení na str. 94 hovoří o silně negativním vlivu). Ani v tomto ohledu ale kasační soud nemohl dát stěžovatelkám za pravdu, protože krajský soud na uvedenou námitku reagoval a dal stěžovatelkám za pravdu, že rozhodující je textový komentář na str. 94. Přesto, především s ohledem na navržená zmírňující opatření, rozhodl výše uvedeným způsobem.

51. Poté se soud zabýval námitkou nedostatečného posouzení kumulativních a synergických vlivů. Stěžovatelky měly za to, že vyhodnocení SEA 2011 neodpovídalo požadavkům na řádné posouzení kumulativních a synergických vlivů, jak je popsal Nejvyšší správní soud v odst. 57 až 90 rozsudku čj. 1 Ao 7/2011 – 526, a nesouhlasily se závěrem krajského soudu, že jejich námitky nemohly být úspěšné, neobjasnily-li, jak se tvrzené pochybení mohlo dotknout jejich práv. Nejvyšší správní soud dal i v tomto ohledu za pravdu krajskému soudu.

52. V rozsudku čj. 1 Ao 7/2011 – 526 kasační soud podotkl, že „[h]odnocení CEA (posuzování kumulativních a synergických vlivů na životní prostředí) je povinnou součástí hodnocení SEA. Obsah tohoto hodnocení vyplývá z přílohy stavebního zákona a z přílohy I směrnice SEA a musí zahrnovat alespoň popis vhodné metodologie, zjištění a popis stavu životního prostředí a složek, které by mohly být negativně ovlivněny, identifikaci a popis možných kumulativních a synergických vlivů, posouzení těchto vlivů (zejména zhodnocení jejich předpokládaných dopadů na složky životního prostředí a učinění závěru, zda jsou dopady akceptovatelné, případně za jakých podmínek), vymezení kompenzačních opatření a stanovení pravidel monitorování kumulativních a synergických vlivů“ (odst. 72 rozsudku). Následně v dané věci uzavřel, že odpůrce pochybil, pokud identifikoval kumulativní a synergické vlivy, ale neprovedl jejich vyhodnocení. Nelze přehlédnout, že v dané věci se jednalo o konkrétní identifikované kumulativní a synergické vlivy, s nimiž se odpůrce nevypořádal. Aby byl navrhovatel úspěšný s argumentem nedostatečného posouzení kumulativních a synergických vlivů, musí uvést konkrétní argumenty, proč by byl sporný záměr v důsledku řádného vyhodnocení těchto vlivů nerealizovatelný (viz odst. 33 rozsudku čj. 9 As 218/2014 – 77).

53. V popisu metodiky hodnocení vlivů OOP na životní prostředí na str. 39 Vyhodnocení SEA 2011 je uvedeno, že [v] rámci „posuzování byly brány v úvahu vlivy přímé, nepřímé, sekundární, kumulativní, synergické, krátkodobé, dočasné, dlouhodobé a permanentní vlivy.“ Na tuto metodiku odkazuje i kapitola 7.5 „Hodnocení vlivů návrhů ploch a koridorů pro umístění staveb v oblasti energetiky“. Skutečnost, že v případě koridoru E05a zhotovitel vyhodnocení SEA žádné konkrétní synergické a kumulativní vlivy neidentifikoval, sama o sobě neznamená, že toto vyhodnocení bylo provedeno chybně. Pokud se stěžovatelky domnívaly, že záměr koridoru E05a spolu s dalším existujícím či plánovaným záměrem vytváří takový kumulativní či synergický vliv, který by odůvodňoval, že by koridor E05a neměl být vymezen způsobem provedeným v napadeném OOP, bylo na nich, aby tuto skutečnost tvrdily a své tvrzení dostatečně zdůvodnily. Takovéto konkrétní odůvodněné tvrzení ale návrh stěžovatelek neobsahoval.

54. Stěžovatelky v návrhu uvedly, že kumulativní a synergické vlivy měly být posouzeny zvlášť pečlivě vzhledem k tomu, že v rámci hodnocení SEA byla identifikována „řada negativních vlivů“. Tyto dvě okolnosti ale postrádají vzájemnou souvislost. Negativní hodnocení vlivu posuzovaného záměru na některou ze složek životního prostředí neimplikuje existenci dalšího záměru, se kterým by koridor E05a mohl tvořit závažný kumulativní či synergický vliv. Dále pak stěžovatelky vyjmenovaly další záměry a oblasti, se kterými „[m]ožné synergické a kumulativní vlivy koridoru E05a [...] měly být dle [jejich přesvědčení] vyhodnoceny“. Stěžovatelky ale neupřesnily, o jaké konkrétní vlivy by se mělo jednat, navíc, jak správně poznamenal krajský soud, se žádný z navrhovatelkami namítaných „dalších záměrů“ nenacházel na jejich území, což ještě více zpochybňuje možný zásah do práv stěžovatelek. V tomto ohledu kasační soud souhlasil s názorem ČEPS, který s odkazem na usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 11. 2010, čj. 1 Ao 2/2010 – 116, poukázal na to, že návrh na zrušení opatření obecné povahy nelze považovat za *actio popularis*, ale za nástroj k ochraně subjektivního práva. Kasační soud proto uzavřel, že ani námitka nedostatečného posouzení kumulativních a synergických vlivů nebyla důvodná.

55. V posledku stěžovatelky tvrdily nedostatečné a nepřezkoumatelné vypořádání svých námitek k návrhu OOP. Tento „sběrný“ okruh námitek ale nepřináší žádné nové tvrzení nad rámec uplatněných konkrétních námitek, které byly vypořádány výše: k negativnímu vlivu na krajinu a k nezohlednění výsledků vyhodnocení SEA srov. odst. 47 a 48 (odpůrce k námitkám stěžovatelek zdůraznil stanovení zmírňujících opatření), k výběru konkrétní varianty vedení koridoru srov. odst. 40 až 43 a k namítané neproporcionality záměru srov. zejm. odst. 44 a 45. Ani tato závěrečná námitka tedy neobstála.

56. Nejvyšší správní soud neshledal napadený rozsudek krajského soudu nezákonným, proto kasační stížnost zamítl (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

57. O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti Nejvyšší správní soud rozhodl podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. za použití § 120 s. ř. s. Stěžovatelky nebyly v řízení o kasační stížnosti úspěšné, proto nemají právo na náhradu nákladů řízení. Odpůrci, jemuž by jinak právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti příslušelo, soud náhradu nákladů řízení nepřiznal, protože mu v řízení o kasační stížnosti žádné náklady nevznikly. Osobě zúčastněné na řízení nebyla v průběhu soudního řízení uložena žádná povinnost a Nejvyšší správní soud neshledal ani důvody hodné zvláštního zřetele, pro které by bylo možné přiznat jí právo na náhradu ostatních nákladů řízení, proto ve smyslu § 60 odst. 5 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. rozhodl, že nemá právo na náhradu nákladů řízení.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 9. května 2016

JUDr. Jan Passer
předseda senátu